

ବ୍ୟାଙ୍ଗଶ୍ଵରିଙ୍କ ପ୍ରତିଲିପିଶି	
ଦୁ ଗାର୍ଜେଷ୍ଟ୍ ଏକଗିଲ୍ପଦିଃ	ବ୍ୟାଙ୍ଗଶ୍ଵରିଙ୍କେଲ୍ଲାତଃ
୧ରିଠିଲ୍ ଫଳିଲ୍ — 7 ମାନ.	— — — 6 ମାନ.
କେନ୍ଦ୍ରୀୟରିଲ୍ ଫଳିଲ୍ — 4 —	— — — 3 — 50 ଟଙ୍କା
ସାମିଲ୍ ଟଙ୍କିଲ୍ — 2 — 50 ଟଙ୍କା	— — — 2 —
ପ୍ରାଣ୍ୟ ହରିଠିଲ୍ ନୁଭରିଲ୍ଲାସ ଗାର୍ଜେଷ୍ଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍ଗଶ୍ଵରିଙ୍କେଲ୍ଲାତ — 3 ମାୟରି.	
“ଧର୍ମପାତା” ଗାମନିଲ୍ କ୍ରୋଣାଶି ପ୍ରାଣିକେ, ନୁଭରିତାମାନିଲ୍ଲିତ.	

ФОТОГАЛЕРИЯ

„ოუილიშვილი „დროშის“ რედაქციის კანტორაში, ზელიქი-
ლის და კაპპ. სტამბაში, ხანის ქუჩაზე, ბერეთიშვილის სახლში
ფილიასის გარეშე მცხოვრებთათვის აღრეხის: Въ Тифлисъ. Въ
гору редакции грузинской газеты „ВРЕМЯ“. რედაქციის კანტორაში მიიღება უოველ-გვარი განცხადება
და სხვ. ენეზედ. ვასი განცადების დაბეჭდვისათვის ჩვეულ-
ების ასოციაციის გაწევის სტრიქონზედ 8 კაპ.

საკოლიტიკო და სალიტერატურო განვითარები

መ/ቤት አፈጻጸም

შინაგანი ცნობები.—რუსეთის ამბები.—
მრთი კეირა ასებში.—ჰოლიტიკა: ზრანცია,—
აქსტრია და ვენგრია,—ისაპია, — პრუსია და გერ-
მანია,—ანგლია. — ტელეგრამმები.— „ღროვების“
კორრეციანულენცია პიევიდათ. — სხვა და სხვა ამ-
ბავი. — ლექსიები: „გამოხმობა“ და „გამოცანა“. —
საფრან ცნობები. — ზარცხლება 1870 წ. „სასოფლო
გაზეთის“ გამოცემაზედ. —

უწყებების „ სიტყვით, თეატრს ექმნება დილი

ქედმოქმედება აგრძეთვე ხალხის გონიერითს გა-
სწავლაც, ასაკირელია, თუ რიგიანი პი-
სები წარმატედინეს, დაუმტკებთ ჩვენ ჩვენი
მხრით; თორემ ურიგო პისები და შუბიკა,
უკველია, თუ არ აენებს, არაფრამ მოეხმა-
რება მაინცა არც გონიერისა და არც ზნეო-
ბის გაუმჯობესობაში. „სახალხო პისები ჯერ
ჩვენ ნაკლებათ გვაქვს, მმოზებ ისევ „ჰეტერ-
ოულის უწყებები“, მაგრამ შემდეგში, როცა
მოთხოვნილება იქნება, იძედია, ისინიც გამო-
ჩიდებიანთ.—

მოსკოვის შე 2 გიმნაზიაში 7 ოკტომბერს
გაუხსნიათ პუბლიკური საღამოს კურსები ქა-
ლებისათვის. შსურველნი 85 ქალამდე შეყრი-
ლან. პურსების პროგრამა ისეთია, როგორც
ვაჟების გიმნაზიებში, მაგრამ ქალებს, სურვი-
ლისა და გვარათ, შეუძლიათ მარტო ორი ან
სამი საგნის ლექციები ისმინონ. თითო სა-
გნის სმენისთვის ყოველმა ქალმა უნდა აძ-
ლიოს წელიწადში 12 მან. შეტესი ნაწილი
ამ კურსების მკითხველებისა თვითონ შე 2
გიმნაზიის მასწავლებლები არიან. მითხვის
დრო საღამოს 7 საათიდან ვიდრე 9 მდგა

ბანიშნული. მალებს იმედი აქვთ, როგორც
ამბობენ, რომ ორი წლის განმავალობაში
იმათ რიგინათ ეყიდინებათ ის, რასაც ვაჭების
გიმნაზიებში ასწავლიან.—

პეტროზავოდსკის ღარიბ ხალხში სწავლის
გასაუკულებლათ ერთს იქაუჩს ქალს გაუხ-
სნია საღამოს შეკლა ახალგაზდა ქალების-
თვის; ისინი ისწავლიან შეკლაში წასაღი-
ლებების 3 საათიდან 6-მდი) წერა—კითხება,
სამღებო წერილს და არითმეტიკას. ვასი თი-

თო შაგირდზე თვეში ერთი აბაზი.—

სიტყვა ოსის ქალების მდგომარეობაზედ. —
შესაბამის ზეტყვა მე მეონდა შემთხვევა
ოსებში წასელისა. იმათ შორის გავატარე რა-
მდონიმე ხანი და ცოტაოდნათ გავიცანი მა-
თი ყოფა-ცხოვრება. ვთიქმობ, რომ „დრო-
ების“ მკითხველებისთვის მით უფრო საინტე-
რესო იქნება ორიოდ სიტყვა ოსების ცხოვ-
რებაზე, რომ საზოგადოთ ძალიან ნაკლებათ
ვიცნობთ ამ ჩვენს მეზობლებს.

არ ვიცოდი ნამდგილი გზა სოფლისა და
ვები ერთს დაბურულს ტყეში; ჩამდენი-
სათის განმავლობაში მე და ჩემი ცხენი
ე დავეხეტებოდით ამ თვალგადუწვდენელ
ყეში, რომ სოფლის გზა ვერ ვნახეთ: ხან
რჯვენივ გაუხვევდი, ხან მარცხნივ, ხან ისევ
ვესწევდი წინ, მაგრამ ჩამდენიმე სათის მო-
რაურობისა შემდეგ, როცა რომელიმე ხრამ-
ინ მიმიკანდა ცხენი, ერწმუნდებოდი, რომ
ნამდეილი გზა არ არის; მერე კიდევ უკან
აებრუნდებოდი და ჩამდონიმე ხანს კიდევ
გზო-უკელოთ დაერარებოდი. ჩამდენმა უდა-
ურს ტყეში უნაყოფოთ სიარულმა ძალიან
უმაფიქრა მე; ფიქრი და ელდა შაშინ უფრო
ლინიან გამიცხოველდა გულში, როდესაც სა-
აშობ მოატანა და მზე ჩასვლას პირებდა.
ხლა იმას ვწატრობდი — მეპოვნა, ის გზა, რო-
ლითაც მოვედი, რომ ისევ შინ დავბრუნე-
ულვიყაე. „უბელურს კაცს ქვა აღმართში
აეწიაო“: ამ გაჭირვების და შიშისაგან ოფ-
რის ღვრის დროს ცხენიც დამიღვა და გარ-
აწყვეტით უარს ამბობდა ზოგიერთს ჰატარა
ალლობრზე ასელისას, თუ არ ჩამოვტებო-
დი და წინ არ გაუძლვებოდი. —

მოგეხსენებათ გამოუცდელი ყმაწეილი კა-
რის ამბავი და ამიტომ, იმედი მაქვს სიფრთხა-
ლეს არ დამწამებთ, როცა ვიტყვი, რომ ყვე-
ლაზე უფრო გზაზე მე მეშინოდა ნაღირისა
და თული ხალხის: ყოველს საათსა და მი-
უტს მოველოდი ან ერთი და ან მეორე
უკველად შემხედება და იმათს ბრძოლას ვე-
რან გადაურჩები ცოცხალი მეთქი. მცნება

— გამარჯობა თქვენი! იმათ დამათვეალი-
ერეს ჯერ თავით-ფეხამდი და შემდეგ მიპასუ-
რება:

— ၁၀ გაგიმარძოს ღმერთმა! მრითმა იმათ-
ვანმა, რომელს ც შეტათ ჭრელი თვალები
ჰქონდა, მკითხა:

— სადაური ხაო კაცი?
— სოფელი მ—ნა, თუ იცი, იქაური ვარ.
ოქენე სადაურები ხართ?
— ჩვენ ნაქალაქეველები ვართ; მომიგეს ცრ-
თად ორთავ ასებმა. იმათან მყოფი დედა-
კაცი გულ-ხელ დაკრეფილი იდგა ამ კაცებს
შუა და განციფრებით შემჩერებოდა და მშინ-
ჯავდ; მე კი, კაცების ზიშით, ვერ გავმეღვ
ხეირიანათ იმისთვის შემჩერდა. როგორც შე-
ვატყე, ისინი თავის დანებებას და თავის გზაზე
წასელას აპირობდნენ. მე ვიფიქრე — დავიღუ-
პე კაცი, თუ ესენი გამეცალენ მეთქი და და-
უყონებლივ ვკითხე:

— ვინ არის ნაქალაქევში მღვდლათა?

— სევენი მღვდელო სეითა არის.
— სეითი ჩემი ნათესავია; ეხლა იმის სა-
ვათ მიედიგორ, უთხარი მე. იმათ თითქო
იმოენათო, მე რომ ნათესავი გამოესწინდი
უდლისა: უკრათ ისეთ ნაირად გამოიცვა-
ს თავიანთი მოლრუბლული სახე, რომ
ის ნაკეცს ვეღარ დაინახავდით იმათ შე-
ზედ. ზემოხსენებულს ჩემს სიტყვებს უნ-
უმაღლოდე, მგონია, რომ ოსებშა მთხო-
ერთათ წაესულებიყავით სოფლამდინ. რა-
ნაც იმათ დამაწრეს ის, რაც მე უნდა
ხოენა, მეც, რასაკეირებელია, მაშინვე დი-
სიამოენებით დაევთანხმე ერთათ წასვ-
ხე და შეუდექით აღმართსა დაბურულს
უში.

Արշ յրտու հյոմիս թողթապերս առ յըլքոծութա-
լալովա, թէ կո ուզ ձագուղալոց, հռամ մոյե-
նո մըկուցոծութա; Բացիկ և ուրիշեցուութ ցյու-
ռուցապեսաւոց յէ օմատունա ճա ցուլշու կո վա-
ռածութա: — աե, Ըմբակու, հռուս ոյնցին յրտու
և Սեհիչեց այուցու, հռամ ցցյօն ոյ մասն Կ-
ուրա Շյշուցենու մըտքի! Բացիկ Սեհիչեց աս-
ուա ուսց առ ցամփեարդա, հռոցուրպ ուս, հռուս
առմա ումեա Տելու ցամփեցուրա հացահճունուն
ուլցեսապեց, Տաստապ մահուցա յրտու Տածցելու
իննուա ուս Թութեա:

— Ծցյան ու Տաճկելոյ հռամ արևս, ոյ արևս
ժամանակ —

იმ ადგილას, საცა ჩვენ ვიდექით, გზა ორათ
ოფუღა: ერთი მიღიოდა ზევით, სადაც მღვდე-
ო ცხვერებს თავისი ცოლშეილით, და
ორე ქვეით ხოფლის უანგში. მსებმა ქვე-
ო გჩახედ დაუკვიეს, მე მიჩვენეს ზევითი
ა და მითხუა:

— მე შენი გზა არის, მაგასთან წალი და
ლელელოსთან მიგიყვანებს; მღვდელოს უთ-
რი — ლევანმ მოგიყანა.— ზაქშორდი თუ არა
ათ, მე შემომხედა იქვე ერთი ნაცნობი

— ဒေသကြောင်း၊ မြန်မာ၊ မြန်မာ၊ မြန်မာ၊ မြန်မာ၊

იქნება ხელი იქა და ცოდოა რომ არ მი-
იღე. სანამ მღვდლის სახლამდინ მივაწევდით,
კენ ბევრი რაზ კილაპარაკეთ ხარნაგაზედ.
მღვდელს ძალიან ესიამოვნა ჩემი ნახვა;
მას ძალიან გაუკეირდა ჩემი მარტოკა უამხა-
აფოთ მოგზაურობა. „როგორ მოაგენ და
ნ როგორ გადურჩა თულებსაო“? სულ ამას
ეუბნებოდა. ტანმა ქრისტიანი დამიწყო, როცა
მან ერთი კაცის საცოდაობა • ამიწერა: ამას
ინეთ ერთი ამ სოფელში მომავალი ჭართ-
ელი კაცი დაეჭირათ თულებს, რაც რამ
ქონდა წაერთმიათ, გაეტიტვლებინათ და ეჭ-
ლითაც ეცემათ საწყლისათვისა. იმ ღამეს
დღვდელი თითქმის სულ ამისთანა საშინელს
ეცენებს მიღვენდა თვალწინ; აი კიდევ მაგ.
რა სოჭვა: „ეს ერთი თვე არ იქნება, რაც აქა-

ურს ლაგბს მექაწროთ ქ.—სათვის ტყეში ფა-
ჩისის ჭრაზედ; საწყლები ყევლანი მიებათ ხე-
ზედ თოკებზა, გარნა ერთისა, რომელიც გა-
ეგზავნათ სოფელში ღვინისა და პურის მო-
სატანათ; ვიღრე გაგზავნილი კაცი სოფლი-
დგან ღვინოსა და პურს მოიტანდა, იმისი
ამხანავები ხეზედ მიკრულები იყენენ.“

მეორე დღეს, 20 ივნისს, წინასწარმეტყველი ილი ილიას დღეობა იყო, რომელსაც დიდის სასოებით დღესასწაულობენ ყველა აქაური ოსები. ამ დღეს ყველა ოჯახი ოსებისა საჭიროთა რაცხს მოიგონოს რითიმე თავიანთი ძეველი და ახალი მიცვალებულები. მინც უფრო მდიდარია იმათვან, ის ცდილობს, თავის გამოსაჩენათ, გამართოს ისეთი წვეულობა, სადაც უნდა იყოს დაკლული უკანასკნელი ათი ძროხა, ოცი ცხვარი, რამდენიმე თხა, რამდენიმე ღორი; წვრილ ფეხობა: ქათამი, ინდოური უთვალავი დაიკვლის. ამ წვეულებას ეძახიან ოსები ხარ ნაგას. ხარნაგაში არა თუ მარტოკა ერთის სოფლის ოსები უნდა იყენენ, სხვა სოფლებისაც, სადამდისნაც მიუწევენ ხმას: ხარნაგის გარდამხდელი რამდენიმე კეირისა და თევის წინათ ცდილობს გააგდოს ხმა სხვა და სხვა სოფლებში, რომ ამა და ამ დღეს ის აპირებს ხარნაგას. დაპარიფება სათითაოთ ცალკე პირებისა, როგორც ჩვენ ქართველებმა ეიცით რომელიმე დღესასწაულობის დროს, იმათვის საჭირო არ არის: ვინც კი გაიგო, უეჭველათ უნდა წავიდეს, თუ დიდი დამაბრკოლებელი მიზეზი არ შეემთხვა რა; რაც უნდა მოსისხლე მტერი იყოს, თავის საქმეს თავი უნდა დაანებოს და იმ დღეს ხარნაგაში წავიდეს, იმ განზრახვით, რომ ის იმ დღეს პატივსა სცემს მიცვალებულსა და არა ხარნაგას გულისათვის მიდის; წინააღმდეგ შემთხვევაში ის, ოსების აზრით, დიდს ცალკევაში ვარდება და თვითონ ამ წესის არ ამასრულებელიც სწუხს აზრითა, რომ ერთხელ მეც დამადგება ამ ნაირი დღე და არც ჩემ ხარნაგაზე მოვლენო.

ჩემს იქ ყოფნაში ერთმა ოსის ოსეთი ხარნაგა გადაიხდა თავის მიცვალ-ლისათვის, რომ ეტყობოდა — ხარნაგის დამხდელი კარგა შეძლებული უნდა ყოფილი; საითაც გაიხედავდით, ყველა მხრიც კაცისას მოდიოდნენ მხარზე კომბალ დებულები ისები. შუალამემდინ იმ ხალხი შეიყარა, რომ თითქმის სახლის მიღამოც აღარა სჩანდა; ამის გამო ისეთ წროობა და ჩორჩქოლი იყო, რომ კაცები შეძლო თაეისუფლად გაევლო ხალხს უფრო მომეტებული ნაწილი მოგროვდნ ეს სადაც სამზარეულო იყო გამართული და და სხვა ნაირი საჭმელები იხარშებოდა; ნახავდით ბარე ხუთმეტს საარაყ და ათვე მომკრო ქვაბებს, რიგზედ გამწკრიება სა. შვაბებში ზოგან ცხერის ხორცი ჩუბჩუ და, ზოგან ხარისა, ძროხისა და სხვა.

რომ გამზადებულები იყვნენ ხორცის საჭმელათა; ქარქაშინი დანა ყველას მზათ ჰქონდა ქამარზედ. მე წევონა, ოსები მიწაზედაც კარგათ იყალრებდენ პურის ჭამას, მაგრამ შევცდო: იმათ გამართეს სტოლები და გარშემო შემოუწყეს გრძელი სკამები. პირველათ სუფრაზედ მოიტანეს იმ საქონლების ხორცი, რომლებიც შეადგინდნენ ხარნავის წესსა; ამას გარდა აქ ნახვდით კასრებით დადგმულს: რძესა, ერბოსა, ყველსა, თაფლსა, კვერცხებსა და აგრეთვე ყველით გამომცხარს მრგვალ პურებსა—ხაბიზგინებს. შველა მაღინათ დასკეროდა სუფრას, ყველას უნდოდა თავისი დანა გაეშინჯა ხორცის შეთლაზე, მაგრამ ვერა ბედავლენ, სანამ ერთმა ღრმათ მოხუცებულმა კაცმა არ უჩევნა იმათ ამის მაგალითი; ეტყობოდა, რომ ეს მოხუცებული ვიღაც საპატიო პირი იყო: ყველის თავზედ ის იყო გამოჭიმული, ყველაზედ ბევრი და კარგი კერძი იმას ედგა წინა. სწორე მოგახსენოთ არც ერთს იქ მყოფზედ ნაკლები მადა არა მქონდა, მაგრამ სირცხვილით ვერა გებედავდი ჩავრეულვიყავ უცხო ხალხში; დაბროწყლმა ხაბიზგინებმა კი ისე მიმიზიდეს, რომ, როდესაც მასპინძელი მოიდა და მთხოვდა ბერივარის გვირზედ ჩამო-

ჯდომა, მე ბევრი უარი აღარ უთხარი და დაუჯერი
ბერიყაცთან; ეს ხმას არა მცემდა და როგო-
რლაც გვერდზედ გამომხედვამდა ხოლმე ხან-
დისხან, როდესაც ჯიხვის რქით უშევებდა ნელ-
ნელა ლუდს ყელში და კასრეც კიდევ მზათ
ხელში ეჭირა. ჩვენს გვერდზე დიდროონის კა-
სრებით ჩამწყრიებული ლუდები იცლებო-
დნენ დიდროონი რქებითა და პატარა კასრე-
ბითა. მრთი იმ პატარა კასრებთაგანი მეც
მარგუნეს წილში დასალევათ. ჯერ არა ვტკირ-
თულობდი იმის გაბოცლას, მაგრამ შიშვა

ძალა დამატანა: ეხედამდი, რომ ვინც არა
სეამდა, ზოგს თავზედ ასხამდნენ და ზოგს
უბეში ჩაუქცევდნენ ხოლმე.—ბარაქლა იმათს
ვაჟკაცობასა და მეტადრე იმათს გვამს! სწო-
რეთ ძალიან გამავიზოვა იმათმა სმამ: ვერ
მომიტიქრებია—სად მიუდისთ ამოდენა ლუ-
დი? სწორეთ ლუდის გმირები არიან! შეხვ-
დეთ, ჩემს მეზობელსა! ცალ ხელში ორ
ბოთლიანი ლუდით საესე კასრი უჭირავს
და მეორეში ჯიხეი; სცლის ჯერ კასრს და
შერე ჯიხესაც მოსცდება დააცარიელებს
ორივეს და დაჯდება, ვითომ არაფერი!

ჩვენს პურის ჭამაში არც ერთი დედაკაცი
არ ერია. ისინი ჩუმჩუმათ გამოიცქირებო-
დნენ ფიცრულის სახლის კარებიდგან, ბალდა-
დით პირ-ხვევეულები და ათვალიერებდნენ—ვის
უფრო მოსწონდა იმათი გაკეთებული ლუდი.
ვაი თქვენს ბედსა, საწყალო ქალებო, რომ
თქვენს ნამუშავარზედ სხვები ხარობენ და
თქვენ კი ეგრე შორიდგან გამოიცქირებით!
საზოგიდოთ ოსის ქალების მდეომარეობა
ძლიერ შესაბრალისია, ამიტომ რომ ყოველ-
გვარი საქმე ოჯახში და გარეთ იმათ აწევსთ
ხოლმე კისერზე. მოდი, ნუ შეიბრალებ მშვე-
ნიერ თვალწარმიან, ლოყა წითელს და ცხვირ-
სუფთა ოსის ქალსა, რომელსაც კოდ-ნახევრი-
ანი გუდა ჰქიდია ზურგზე და მიდის თავქვე
მართლისაკენ წისქეილში! მოდი, ნუ შეიბრა-
ლებ, როცა ის თითქმის სამს ღამეს უთევს
თავის კოდ-ნახევარს ქერს წისქეილში, რომ
დაფქვას, წაილოს შინა და ლუდი გამოხადოს;
გამოხადოს, მაგრამ ეისთვის?! ბარწმუნებო,
იქნება ერთი ყანწის მეტი გემოთაც ვერა
ნახოს. ვინ შეიკოდებს ოსის დედაკაცს მა-
რტო იმისთვის, რომ იმის გამოხდილ ლუდისა
სხვები სმენ, თუ რომ ისინი სხვა ნაირათაც
არ იყვნენ დაჩაგრულნი ცხოვრებაში? სრუ-
ლებით უგრძნობარი უნდა იყოს ის კაცი,
რომელიც გულგრილათ უყურებს ოსის დე-
დაკაცს, რომელსაც რძით გატენილი ძუძუ-
ები შიაწის მართლისაკენ, რომ იმით არჩინოს

თავის ზარმალი ქმარი და პატარა, ქორფა შეი-
ლი კი შინ დაუგდია უპატრიონოთ. უკეთე-
სოის, როცა კი უბედური დედა დახედავს ძუ-
ძუებზედ, გულის კვნესით მოაგონდება თა-
ვისი პატარა მომავალი მთის შვილი, მაგრამ
რა ჰქნას, რომ არ მოჰშორდეს! როგორ აუ-
ხვეროს თავისი თავი, ქმარი და შვილები,
თუ ძიხაობით არა შეიძინა რა! იმოდენს ქერს
ვერ დასთესავს მთის სერებზედ ქმარი, რომ
წლითი წლამდისინ ლუდათაც ეყოს ოჯახსა
და საჭმელათაც; ქმარს ბევრი ენალვლება, თუ
არა აბადია რა სახლში; იმას სჯულათ აქვს და
დებული—ყოველს დღეს, თუ ზაფხულია, წა-
მოწვეს მშვენიერს ჩრდილში და თუ ზამ-
თარი—მზის ყუდროზე, პირში უდევს თამბა-
ქის კლერტი და მაღინათ ლეჭავს. უფრო
ბედნიერებას ის მაშინ გრძნობს როდესაც
ჩიბუხი აქვს და იმის გაბოლებით ატარებს
დროებას. ჩვენი ისი ხადისხან ისე გაუნე-
ბივრდება თავის დედაკაცს, რომ ჩილში მო-
ატანინებს რაც კი აბადია იმ დღეს და იმით
სწევს ქიოთსა. ნუ გვონიათ; რომ დღევანდელი
სადილი რაშიმე ჰგავდეს გუშინდელს ხარნა-
გასა. ზუშინ ხარნაგაში ოცი ცხვარი დაკლა
და დღეს კი მარტო გამხმარს ქარჯინასაც *)
ძალიან თახტრის.

შეიღების ჩაცმა-დახურვა. როდესაც ჰქონდა
შშვენიერს ჩიხაში და ფერთამასტერის
წინდა—პაჭიშვი გამოკანკლულს ისს, თქვენ
უნდა მიხვდეთ მაშინვე, რომ ეს დედაკაცია
ხელობა და ჯაფა.....

6. ტატიშვილი.

1869 წელს.

პ ლ ლ ი ტ ი ქ ა.

ფრანგის.

პარიჟი, 26 (14) ოქტომბერს. დღევან-
დელმა დღემ, როდესაც აქ უნდა მომხდარი-
ყო არეულობა და რომლისათვისაც მმართე-
ბლობა ძალიან მზადებაში იყო, მშენდობრ-
ანათ ჩიარა. მთელი დღე იქ პარიჟში იმაზედ
ლაპარაკობდენ, თუ რა რიგათ ემზადებოდა
მმართებლობა არეულობის დამშვიდებას; ამბო-
ბდენ, რომ რაღაც საშინელი მოძრაობა იყო
პოლიციის პრეფექტურაში, რომ პრეფექტმა
ვიეტრიმ მოიხმო პოლიციაში მოსამსახურე
პირები და დიდანს ჰქონდათ ერთად რაღა-
ცაზედ სჯაო; ბევრი სერენტები იყვნენ და-
უკუნებული ბასტილის ციხესიმან და მანონ-
დებელ კორპუსთან; არეულობა რომ მომხ-
დარიყო, იმათ უნდა დაეთმოთ თავის ადგი-
ლი არტილერიისთვის.—

— ავ ქამად პარიჟში ყველას უურადღება
მექულია იქური პრიკასტიკების განდღომა-
ხე; ისინი არაფერი გზით არ უჩივდებიან
თავიანთ აღებს, თუ მაღაზიაში ჯდომის დრო
რა შეუმოკლეს და კვირა დღეც არ აუქმე-
ბინენ. შემცირ ნაწილს ზ. ნ. ცუცული გაზე-
თებისას პრიკასტიკების მხარე უჭირავს; ყოვე-
ლი მხრიდან მოსდისთ იმათ მატერიალური
შემწეობა და, ამბობენ, რომ ასსოციაციით
კუჭრობის დაწყებას აპირებენ. თუ ეს უკა-
ნასკნელი მოახერხეს, უკველია, ბევრი ზიანი
მიეციმა იმათ უწინდელ აღებ:— კაპიტალის
ქქნებს.—

ავსტრია და ვენგრია.

ვენა, ოკტომბრის 25-ს. იმპერატო-
რი შანტი ისახები გავიდა პეტიოდგან დღეს
აღმოსავლეთისაკენ წასასვლელათ. იმის გასვ-
ლის დროს იყო მინისტრების რჩევა იმაზე,
თუ რა საშუალება უნდა მიიღონ დალმაციე-
ლი ინსურგენტების დასამშვიდებლათ. ამ არე-
ულობამ ახლა დიდი ყურადღება მიიქცია სა-
ხოგადოებისა, შეტადრე იმის შემდეგ, რაც
უეცრათ მოვიდა ამბავი, რომ მოჯანყებმა
აიდეს ცოროტი სტანიციით. ზოგი ამ გვარ
მოჯანყების გამარჯვებას აწერს ლალატს,
შორის ჰედამხედველს იქაურებისათვის გაე-
ტანებინა ფორტში სურსათი და იმათ გაე-
ლოთ კარები მოჯანყებისათვის და შეეშვათ
ოკტომბრის 21 ღამით. იქაური აფიცირები
და ორი სალდათი მოვკლათ, ორიც დაეჭ-
რათ. მომიცი კაცი კი დაპორჩილებოდათ
და ტყვეთ მისცემოდნენ. მოჯანყებს დარჩე-
ოდათ თოფ-ირალი, რაც ფორტში იყო, სა-
ხლი და რივი ზარბაზანი.—

— პეტრის კორირესპონდენტი გაზეთი
“Temps”-ისა გვაცნებებს დალმაციელან შემ-
დგეს ამ აჯანყების მიხეზზე: მატაროლში ატე-
რილმა აჯანყებამ მიიზიდა საერთო გულის ხმა,
სხვ რომ აქამდინ აქსტრიაში და მენერიაში
კველები კუნისტიტუციაზე იყო ლაპარაკი და
ხსლაკი ამას სულ თავი დაანებდას. მა რა-
კება დაიწყო მატაროს მაზრაში იქაურების
აალდათად დაუცანისა გამო, მაგრამ ნამდეი-
ლი მიზეზი ცი იქნება უფრო ღრმათ იყოს
და ნერგული. მატაროს ლექი ერთი გაცალ-
ევებული, წყლებ შემოკრულ და მთიანი ად-
გილი არის, ასე რომ თეითონ ბუნებას დაუ-
შინავს ის განსაკუთრებითი ცხოვრებისათვის,
და ჯერ არც ერთ სახელმწიფოს, რომლის

ବ୍ୟାକ ଲୋକିରୁକ୍ତିକା.

ଓର୍ବାନପେଟା

66 — 102203

ၬ. ပာဏ်ဆွဲလုပ်.

აზრათ, რომ მატარიო შეერთების თავის და-
ნარჩენს მაზრებსა. ისინი ვენეციელების
მფლობელობის ქვეშ იყვნენ ახლანდელს სა-
უკუნემდინ, თითქმის ითხო საუკუნე, მაგრამ
ვერც ისინი დამკერდრდნენ მატარიოში და
მენავეების მეტს ვერაფერს იყვანდნენ იმათ-
გან. ამ ოლქის მცხოვრებლები არაფერს
ხარჯას არ აძლევდნენ, იმათგან არც სალდათს
აწვევდნენ და მხოლოთ ომიანობის დროს
ისინი უგზავნიდნენ გამზადებულს მილიციას
თავიანთის წინამდლოლით და ესენი უერთდე-
ბოდნენ ვენეციელების ფლოტს. ვრანცუზე-
ბის მფლობელობა ძალიან მოკლე ხანისა იყო
და არაფერი მოქმედება არა ჰქონდა რა, იმის
მეტი, რომ ორი საომარი გზა გაიყვანეს. 1814-
ში ეს ოლქი ერგო აკსტრიას. დალმაციე-
ლებს მაგდენათ არ უყვართ აკსტრიელე-
ბი; ინტერესმა და ჩამომავლობითმა ერთობამ
დაუახლოეთა ისინი გერუაგოვინის და ჩერნო-
გორიის სლავიანებს. როცა იმპერატორის ჯარი
შედიოდა, მაშინ დალმაციელებმა თოვფის სრო-
ლა დაუწეუს მატარიოსა და მასტელ-ნუოვოს
მთებიდგინ. აკსტრიის მმართებლობა აქამდინ
არ ეხებოდა იმათ თარხნობას და არც სალ-
დათს იყვანდა. ბოლონდელი კანონი სალ-
დათის აკვანაზე დალმაციელებს ადებს ვალს
რთოლოთ ლანდვერში სამსახურს, მაგრამ ამ
ხმამაც კი მაშინვე აჯანყა ხალხი მატარიო
და მთის სოფლებში. რამდენიმე ალაგებში
შეიყარა ხალხის ყრილობა და დაიფიცეს, რომ
დედა შეერთოს ცოლათ, ვინც უკანასენ ელ
წვეთ სისხლამდე დასთმოს ჩვენი ძველებური
თარხნობის მოსპობა მმართებლობისაგანაა.

მაღრიდი, 26 ოქტომბერს. ძორ-
ტესებმა დანიშნა თავის 16 წევრისაგან კამ-
ბისა ცაპანის ტახტისათვის მეფის ამორჩე-
ვის მოსალაპარაკებლად. ზუშინ შეიყარენ ამ
კომიტისის წევრები და მთელი დამე ჰქონდათ
ამ საგანგზე სჯა, მაგრამ ვერაფერი ვერ გარ-

დასწუვიტეს. მეორეთ შეკრებას აპირებენ.—
პრუსია და გერმანია.

ნების კრება მაღლე წარსდგება საკავშირო ა
ნონთმდებელს ყრილობაში; და იმას ეწყინ
ბაო, ახლა რომ ვირხვებისა და ლენტის ა
ტყვით ჩეენმა პალატამ მიიღოს მშერტის ა
რი და ამით ძალა დატანოს საკავშირო რ
ისტაციას. ამას შემდეგ დეპუტატმა ცასტ
როვმა ილაპარაკა და მერე ხმები მოკრიფ
სათოთოვოთ. ას ორმოცდა თვრამეტმა დეპუ
ტატმა მიიღო მშერტის აზრი და ას იცი
ერთმა უარი თქვა. ამ სახით მშერტის წინ
დადებამ გაიმარჯვა.

ანგლია

ლონდონი, 15 (27) ოკტომბერ
წარსულ კვირის აქ შესდგა მანიფესტაცი
რომლის მიზანი ის იყო, რომ მმართობლო
ბამ აპატიის ციხეებში დამწყვდეულს ირლან
დის ფენიებს. მანიფესტაციაში 100,000 კ
ცამდის მიიღეს მონაწილეობა. პუარებელ
ხალხი, შლაპებზე მწვანე ლენტებით (იმედ
ნიშანი) დაირებოდნენ ლონდონის ქუჩებზ
და ცოტა ხანს უკან ყველამ ერთად შეიკრ
ბენ ჰაიდ-პარკში; აქ იმათ დასდევს შემდეგ
გარდაწყვეტილება: ირლანდიის პოლიტიკურ
მდგრადეობა თხოულობს, რომ ყველა ირ
ლანდიელი, რომელიც დაჭერილია პოლიტ
კური დანაშაულობისთვის, ეხლავ განთავი
უფლდეს. იმათი საპყრობილები დატუსაღე
უფრო აღვიძებს სიძულვილს ირლანდიის ხად
ხსა და ანგლიის მმართობლობას შეა.—

ტელეგრამები

ვადრიდი, 31 (19) ოქტომბერს. გ
მინდელს პორტესების კრებაში 128 წევრ
მისცა ხმა ზენუის ზერცოგის სასარგებლო
და 52 იმის მეფეთ ამოირჩივის წინააღმდეგ
იყვნენ.

— ამბობენ, რომ ტოპეტე და ორი სხ
მინისტრი გამოვლენ სამსახურიდან, თუ გ
ნუის ზერცოგი ამოირჩივის ისპანიის ტახტ
მეფეთო—

„დროვების“ კორრესპონდენცია
კიევიდგან.

ჭიერის სასულიერო აკადემიი
50 წლის იუბილე.

უკეთესია, მკითხველნო, რომ მრავალ თქვე
განს გაუგონია ქ. მიევი და მისა სასულიერ
აცადემია, უფრო მიტომ, რომ ამ უკანასკნ
ლში ჩვენი ქართველებიც იარებიან და უმა
ლეს განათლებას ღებულობენ. ამიტომ ზოგ
ერთა „დროვების“ მკითხველებისათვის საი
ტერესო ექნება რამდენიმე სიტყვა რომ ვ
ქვათ მიევის აკადემიის ორმოცდა ათი წლ
მყოფობის იუბილეზედ, რომელიც იდლესა
წაულეს ამ წლის 28 სექტემბერს.

რასაკეირველია—შემზადება მოხსენებულ
დღესასწაულისათვის აკადემიის დაწყო რ
დენიმე თვის წინად, მაგრამ ჩვენ არ გამო
კიდებით ამ შემზადების აღწერას და ვიწყო
საუბარს თეითონ დღესასწაულზედ.—

თვითონ ცერემონია დღესასწაულისა იწ
სეკდემბრის აღნიშნული რიცხვის დღის
საათზედ, მაგრამ წინად უძლვიდა მას სამდი
ლიტურგია და პანშეიდი, რომელთა ზე
დასწრნენ ყველა მოწვეულნი საჩინო პირ
საერთო და სასულიერონი. შემდეგ ღვთის მ
ხურებისა, რომელიც გათავდა 11 საათზე
ყველანი გამგზავრდნენ აკადემიის კონგრე
ციონურ ზალისაკენ, ცერემონიის შესასრ
ლებლად. ზალა იყო მშენივრად მოფენი
და მორთული, პოლი სხვა და სხვა საფე
ბით და სასხდომებით, კედლები (ოთხივე)
დრონ-დიდონი ფიცრებზედ ნახატით და
როს ვარაუთ შემოსილი სურათებით იმ
ერთ და სასულიერო პირთა, რომელთაც
ევის აკადემიაში მიეღოთ უმაღლესი სწავლი.

